

SHONDA RHIMES este creatoarea și producătoarea serialelor de succes *Anatomia lui Grey*, *Medici în Sânta Monica* și *Scandal*, precum și directorul executiv al serialului *Cum să scapi nepedepsit*. Producțiile ei au fost bine primite de critici și distinse cu numeroase premii. Rhimes este licențiată în literatură engleză, cu specializarea în creație literară, la Colegiul Dartmouth și are un masterat în arte la Școala de Film și Televiziune de la Southern California State University. A fost inclusă de două ori pe lista The 100 Most Influential People a revistei *TIME*, precum și pe lista 50 Most Powerful Women in Business a revistei *Fortune* sau în topurile Power of Women din *Variety* și Women in Entertainment din revista *Hollywood Reporter*. În anul 2013, Rhimes a fost numită de președintele Obama administrator al Centrului John F. Kennedy pentru Artele Spectacolului.

În anul 2014, Rhimes și partenera sa de producție, Betsy Beers, au primit prestigiosul Premiu pentru Diversitate al Directors' Guild of America. A fost a cincea oară când organizația a decernat acest premiu. În 2015, Rhimes a primit Premiul Paddy Chayefsky Laurel, oferit de Writers' Guild of America, West și a fost inclusă în Broadcasting Hall of Fame de către National Association of Broadcasters. I-a fost înmănat și Eleanor Roosevelt Global Women's Rights Award al Fundației Feminist Majority, drept recunoaștere a eforturilor sale de schimbare a mass-mediei.

Născută în Illinois, Rhimes locuiește acum în Los Angeles împreună cu cele trei fiice ale sale.

SHONDA RHIMES

Anul lui D.A.

Traducere din engleză de
FLORENTINA TOMESCU

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
RHIMES, SHONDA

Anul lui DA / Shonda Rhimes ; trad. de Florentina Tomescu.

- București : Curtea Veche Publishing, 2019

ISBN 978-606-44-0259-2

I. Tomescu, Florentina (trad.)

159.9

ISBN epub: 978-606-44-0415-2

ISBN mobi: 978-606-44-0416-9

Carte publicată și în ediție digitală

Redactor: Andreea-Cătălina Drăghici

Corector: Elena Tătaru

Tehnoredactor: Irinel Nicolae

CURTEA VECHÉ PUBLISHING

str. Aurel Vlaicu nr. 35, București, 020091

redacție: 0744 55 47 63

distribuție: 021 260 22 87, 021 222 25 36, 0744 36 97 21

fax: 021 223 16 88

redactie@curteaveche.ro

comenzi@curteaveche.ro

www.curteaveche.ro

SHONDA RHIMES

YEAR OF YES

Copyright © 2015 by Ships At A Distance, Inc.

All rights reserved.

© Curtea Veche Publishing, 2019
pentru prezenta versiune în limba română



CUPRINS

Salut

Sunt bătrână și îmi place să mint

(Un fel de tăgăduire) 11

Prolog

Atac frontal 21

ANUL lui DA

1. NU	25
2. Poate?	35
3. Mmmda?	48
4. Da soarelui	56
5. Da la a spune adevărul și numai adevărul	78
6. Da la capitularea în Războiul Mămicilor (sau Jenny McCarthy este totul pentru mine)	103
7. Da la a mă juca tot timpul și a nu munci niciodată	123
8. Da corpului meu	138
9. Da la a mă alătura clubului	165
10. Da, mulțumesc!	172

Da la mai mulți ani de Da.....	198
11. Da în loc de nu, da conversațiilor dificile.....	201
12. Da oamenilor	218
13. Da la a-mi face ieșirea în pași de dans (cu persoanele potrivite)	227
14. Da la ceea ce sunt	244
15. Da frumuseții.....	267
<i>Mulțumiri</i>	279

Pentru Harper, Emerson și Beckett,

fiecare an să vă fie un An al lui Da. Să moșteniți un viitor în care să nu mai fie nevoie să fiți un P.U.D. (Primul, Unicat, Diferit). Și dacă viitorul a venit deja și asta nu s-a întâmplat încă, dați-i bătaie și stârniți revoluția. Mami spune că aveți voie.

și

Pentru Delorse,

fiindcă mi-ai permis să încep propria revoluție. Și pentru că ai fost acolo de fiecare dată când te-am strigat. Tu ești P.U.D.-ul din familie – noi, ceilalți cinci, te-am urmat. Mulțumesc pentru că ai făcut posibilă pentru noi o a doua șansă.

1. NU

„Niciodată nu spui da la ceva.“

Șase cuvinte surprinzătoare.

Ăsta este începutul. Asta este originea tuturor lucrurilor. Sora mea Delorse a spus șase cuvinte surprinzătoare și a schimbat totul. A spus șase cuvinte și acum, în timp ce scriu asta, sunt o persoană cu totul diferită.

„Niciodată nu spui da la ceva.“

Ea nici măcar nu *a spus* cele șase cuvinte surprinzătoare. Le-a bălmăjit, de fapt. Buzele abia i se mișcau, iar ochii îi erau fixați intenționat pe cuțitul enorm cu care tăia într-un ritm furios legumele în bucățele, încercând să depășească recordul.

dadadadadadadadadadadadadadadadadada

Este 28 noiembrie 2013.

Dimineața de Ziua Recunoștinței. Așa că bineînțeles că fripturile sunt la ele acasă.

Ziua Recunoștinței și Crăciunul au fost întotdeauna punctul forte al mamei mele. Până acum ea a dirijat sărbătorile familiei noastre fără cea mai mică greșală. Mâncarea

totdeauna delicioasă, florile mereu proaspete, culorile în deplină concordanță. Totul perfect.

Anul trecut, mama a anunțat că a obosit să mai facă toată munca asta. Da, o făcuse până atunci *să pară* o chestie ușoară, dar asta nu însemna că *fusesse* ușoară. În deplină glorie în regatul bucătăriei, mama a anunțat că renunță la tronul ei.

În această dimineață, pentru prima dată, Delorse a făcut pasul spre a prelua coroana.

Asta a făcut din sora mea o persoană puternică și periculoasă.

Nici măcar nu se sinchisește să ridice ochii spre mine în timp ce bâlbâie cuvintele. Nu este timp pentru așa ceva. Familia și prietenii vor năvăli înfometaji în mai puțin de trei ore. Nici măcar nu am ajuns la partea cu împănatul curcanului. Așa că, în cazul în care sora mea nu mă ucide, ca apoi să mă gătească și să mă servească cu umplutură, sos și afine, cu niciun chip nu voi avea parte de întreaga ei atenție acum.

„Niciodată nu spui da la ceva.“

În familia noastră, Delorse este cea mai mare dintre copii. Eu sunt cea mai tânără. Sunt doisprezece ani diferență între noi; distanța este umplută de frații și surorile noastre – Nora, James, Tony și Sandie. Cu atâția frați între noi, crescând, a fost ușor să ne simțim ca și cum amândouă ne aflam în același sistem solar, fără ca una să viziteze planeta celeilalte. Când Delorse mergea la colegiu, eu abia intram la grădiniță. Am niște amintiri vagi din copilărie despre ea – Delorse împletindu-mi părul atât de strâns, încât îmi dădea o durere de cap teribilă; Delorse învățându-i pe frații mei mai mari un nou tip de dans numit The Bump²; Delorse mergând spre altar la nunta ei, sora mea Sandie și cu mine ținându-i trena rochiei, iar tatăl meu însoțind-o. Copil fiind, ea era modelul meu de urmat, trebuia să ajung ca ea. Ca adult, este una dintre cele mai bune prietene

² Un tip de dans în care partenerii își lovesc soldurile. (*N. trad.*)

ale mele. Cele mai importante amintiri din viața mea de adult o includ și pe ea. Presupun că e adecvat, așadar, ca ea să fie acum, aici, balmăjind cuvintele astea. Este adecvat ca ea să fie atât cea care să îmi spună în ce ar trebui să mă transform, *cât și* cea care să se afle în centrul uneia dintre amintirile cele mai importante din viața mea.

Și acest moment *chiar este* unul important.

Ea nu o știe. Eu nu o știu. Nu chiar acum. Chiar acum, acest moment nu pare să fie deloc important. Chiar acum, asta nu este altceva decât Ziua Recunoștinței, iar Delorse resimte oboseala.

S-a trezit înainte de răsărit ca să mă sune și să îmi reamintescă să scot curcanul din congelator ca să se dezghețe. Apoi a condus patru străzi până la casa mea ca să ajungă să pregătească cina pentru familia noastră numeroasă. Nici măcar nu este ora 11:00 dimineața și deja gătește de câteva ore bune. Tocat, amestecat, condimentat. Muncește din greu.

Iar eu o privesc.

Nu este atât de rău pe cât pare.

Nu e ca și cum nu aș face *nimic*.

Nu sunt *inutilă*.

Îi dau la mână diverse chestii când îmi cere. O am și pe flica mea de trei luni într-un portbebe care-mi atârnă la piept, iar pe cea de un an jumătate pe sold. I-am pieptănat părul celei de unsprezece ani, am închis televizorul din fața ei și i-am dat cu forța o carte.

Și vorbim. Sora mea și cu mine vorbim. Ne punem la curent cu toate lucrurile care ne-au scăpat de când... ei bine, de ieri sau poate de alaltăieri.

Bine. Fie. *Eu* vorbesc.

Eu vorbesc, ea gătește. Eu vorbesc, și vorbesc, și *vorbesc*. Am să-i spun o groază de lucruri. Îi fac o listă cu toate invitațiile pe care le-am primit în ultima săptămână sau așa ceva. Cineva

vrea să țin un discurs la o conferință, altcineva vrea să merg la o petrecere și am fost rugată să călătoresc în nu știu ce țară ca să cunosc un rege sau să merg la o anumită emisiune. Îi fac o listă de zece sau unsprezece invitații pe care le-am primit. Îi povestesc despre fiecare în detaliu.

Trebuie să-ți spun chiar acum că exagerez puțin cu niște părți mai siropoase, răstălmăcesc niște istorioare, joc puțin teatru. În mod conștient mă dau puțin mare – vreau să văd o oarecare reacție din partea surorii mele mai mari. Vreau să fie impresionată. Vreau să creadă că sunt tare.

Uite ce e, am fost crescută într-o familie minunată. Părinții și frații mei au numeroase calități. Sunt, în general, frumoși și inteligenți. Și, cum am mai spus, arată ca niște feți-frumoși. Dar membrii familiei mele au cu toții un defect criminal, dezgustător.

Nu le pasă nici cât negru sub unghie de slujba mea.

Nici măcar un pic.

Niciunuia dintre ei.

Nici măcar unuia singur.

Sunt în mod direct deranjați de faptul că cineva ar putea să se arate vreun pic impresionat în ceea ce mă privește. Din orice motiv. Oamenii care se comportă cu mine ca și cum aș putea fi vag interesantă îi năucesc profund. Se holbează unul la altul, deruțați, când cineva mă tratează ca pe o persoană total diferită de ce știu ei că sunt – inadapata lor soră mai mică, cea care vorbește prea mult.

Hollywood-ul este un loc bizar. Acolo este ușor să pierzi contactul cu realitatea. Dar nimic nu poate face ca o persoană să își dorească să fie gazdă pentru niște frați care, atunci când cineva își cere autograful, întreabă cu un ton de-a dreptul oripilat: „Ea? Autograful Shondei? Ești sigur? Shonda? Nu, pe bune, Shonda? Shonda RHIMES? De ce?”

Este extrem de nepoliticos. Și cu toate astea... imaginați-vă de câte egouri îngâmfate am scăpa dacă toată lumea ar avea

cinci frați și surori mai mari. Ei mă iubesc. Foarte mult. Dar nu vor înghiți nicio prostie de genul celebrităților VIP de la puștiul cu ochelari fund-de-sifon pe care toți l-au văzut vomitând pe verandă și apoi căzând cu fața în propria vomă.

Tocmai din cauza asta țopăi de colo-colo în cameră, verbalizând, agitând lucrurile ca și cum aș concura pentru un trofeu perfect, rotund, strălucitor. Încerc să o determin pe sora mea să arate și cel mai mic semn că ar fi impresionată, o licărire a faptului că ar putea gândi măcar de departe că sunt tare. Încercarea de a primi o reacție din partea acestor oameni care îmi sunt rude a devenit, de fapt, aproape un joc pentru mine. Un joc pe care cred că într-o zi *am să-l câștig*.

Dar nu azi. Sora mea nici măcar nu se sinchisește să clipească spre mine. În schimb, nerăbdătoare, posibil obosită și destul de dezgustată de sunetul vocii mele vorbind iar și iar despre lista de invitații, mă oprește brusc.

„O să faci vreuna din chestiile astea?”

Nu spun nimic. Sunt puțin luată prin surprindere.

„Ha?” Asta e ceea ce spun. „Ha?”

„Aceste evenimente? Aceste petreceri, conferințe, emisiuni. Ai răspuns cu da vreunea?”

Stau locului un moment. Tăcută. Confuză.

Ce vrea să spună cu a zice da?

„Păi... nu. Adică, vreau să spun... nu”, mă bălbâi, „nu pot să spun... e clar că am spus nu. Adică, sunt ocupată.”

Delorse continuă să se uite în jos. Continuă să taie.

Mai târziu, când o să mă gândesc la asta, o să-mi dau seama că probabil nici măcar nu mă asculta. Poate se gândea dacă are suficientă brânză cheddar rasă pentru macaroane sau dacă urma să facă asta. Sau să decidă câte plăcinte să coacă. Sau se gândea la cum ar putea să scape de Ziua Recunoștinței anul viitor. Dar în acest moment nu îmi dau seama de asta. În acest

moment, sora mea ține capul plecat? ÎNSEAMNĂ ceva. În acest moment, sora mea ține capul plecat cu un scop.

Profund.

Provocator.

Ostentativ.

Trebuie să mă apăr. Cum să mă apăr? Ce să –

Fix în acest moment (și asta este atât de neprevăzut, încât decid că universul mă *iubește*), Beckett, surzătoarea mea fetiță de trei luni, strânsă la pieptul meu, decide să scoată la iveală un gheizer de lapte, ca o cascadă ciudat de caldă, chiar pe tricoul meu. Pe sold, pura mea copilă de un an și jumătate, diferită ca de la cer la pământ de Beckett, strâmbă din nas.

„Miroase ceva, dragă“, îmi spune. Emerson le spune tuturor „dragă“. În timp ce o aprob și fac vânt petei calde de lapte urât mirositor, mă opresc din vorbit.

Acum am găsit apărarea.

„Beckett! Emerson! Am copii! Și Harper! Am o preadolescentă! Preadolescenții sunt flori delicate. Nu pot să merg pur și simplu în diverse locuri și să fac diverse lucruri!!! Am copii de care trebuie să am grijă!“

Și pe asta aproape o urlu, peste masă, în direcția surorii mele.

Stai așa. Că tot vorbeam de a avea grijă de chestii... trebuie să am grijă și de ceva care se cheamă Serile de Joi. Aha! Fac un semn de victorie către partea opusă a bucătăriei și o fixează cu degetul cu o satisfacție malițioasă. „Și am și o slujbă! Două slujbe! *Anatomia lui Grey* și *Scandal!* Trei copii și două slujbe! Sunt... ocupată! Sunt mamă! Sunt scriitoare! Produc show-uri de televiziune!“

Na!

Mă simt absolut triumfătoare. Sunt mamă. *Mamă*, fir-ar să fie. Am copii. TREI copii. Și realizez două show-uri de televiziune în același timp. Am mai mult de șase sute de oameni în

echipă, al căror loc de muncă depinde de mine. Sunt o mamă care muncește. Sunt o mamă muncitoare.

Ca... Beyoncé.

Da.

Exact ca Beyoncé.

Eu sunt cea care aduce mălaiul acasă. Nu este o scuză. Este un fapt. Nimeni nu poate să contrazică asta. Nimeni nu poate să o contrazică pe Beyoncé.

Dar am uitat un lucru... că vorbesc cu Delorse.

Delorse poate contrazice pe oricine.

Delorse pune jos cuțitul. Chiar se oprește din gătit și pune jos cuțitul. Apoi își ridică privirea spre mine. Sora mea, cea mai mare câștigătoare din familia noastră a lozului cel mare, are în jur de cincizeci de ani. Peste cincizeci și cinci. Fiii ei sunt oameni în toată firea, cu diplome și cariere de succes. Are și nepoți. Și cu toate acestea încă sunt întrebată dacă sora mea de cincizeci și șapte de ani este *fica mea*.

Lucrul ăsta este uneori mult prea oribil.

Așa că, atunci când își ridică privirea spre mine, pare mai degrabă o adolescentă cochetă decât sora mea mai mare. Ochii ei de adolescentă cochetă de paisprezece ani mă țintuiesc.

„Shonda.“

Asta e tot ceea ce spune. Dar o spune cu atâta încredere, încât...

Nu pot să mă abțin –

„O mamă *singură*.“

Este o nerușinare. Tu și eu o știm, cititorule. Pentru că, dacă definiția tehnică a expresiei „mamă singură“ mi se potrivește perfect – sunt mamă și sunt singură –, înțelesul ei cultural și colocvial nu mi se aplică întocmai. Încercarea de a adapta termenul și de a mă prezenta ca o mamă ce face eforturi nemai-pomenite pentru a pune mâncare pe masă mă face să fiu o jigodie. O știi. Și tu o știi. Și din păcate o știe și Delorse.

Trebuie să pun capăt conversației. Ridicând o sprânceană, adopt fața autoritară. Cea pe care o folosesc la birou atunci când vreau ca nimeni să nu mă mai contrazică.

Surorii mele nici că îi pasă de fața mea autoritară. Dar ia din nou cuțitul și începe să toace.

„Spală țelina“, îmi spune.

Așa că spăl țelina. Oarecum, mirosul de țelină proaspătă, spălatul, bucuria lui Emerson în timp ce stropește cu apă mă conduc spre un fals sentiment de siguranță.

Din cauza asta nu sunt pregătită.

Mă întorc. Îi dau țelina udă, curată și sunt surprinsă când, în timp ce continuă să toace legumele, Delorse începe să vorbească.

„Ești o mamă singură, dar, de fapt, nu ești o *mamă singură*. Locuiesc la patru străzi distanță de tine. Sandie locuiește la patru străzi distanță. Părinții tăi locuiesc la patruzeci de minute distanță și i-ar încânta să stea cu copiii. Ai practic cea mai bună bonă din lume. Ai trei minunate cele mai bune prietene care s-ar oferi să te ajute oricând. Ești înconjurată de familie și de prieteni care te iubesc, oameni care doresc să fii fericită. Ești propriul tău șef – slujba ta îți poate ocupa atât timp cât vrei tu, dar tot ceea ce faci tu este să muncești. Nu te distrezi deloc. Obișnuiai să te distrezi *o grămadă*. Acum, apar toate aceste oportunități – oportunități ce vin o dată în viață –, iar tu nu te folosești deloc de niciuna dintre ele. De ce?“

Mă mișc cu nervozitate. Nu știu de ce, dar nu-mi place deloc asta. Nu-mi place nimic legat de conversația asta. Viața mea este bună așa cum este. Adică, uitați-vă în jur.

Uitați-vă.

Sunt... fericită.

Isimă.

Fericitissimă.

Într-un fel.

Vezi-ți de treaba ta, Delorse. Ești enervantă, Delorse. Oamenii nu trebuie să fie un fel de Benjamin Button, așa că fața ta este rezultatul unui pact cu Diavolul, Delorse! Știi ce, Delorse? Du-te naibii.

Dar niciun asemenea cuvânt nu-mi iese pe gură. În schimb, pur și simplu stau acolo pentru o bună perioadă de timp, privind-o cum taie legumele. Și în cele din urmă răspund, punându-mi cantitatea corectă de aroganță în voce.

„În fine.“

Apoi întorc spatele în speranța că asta este semnalul că discuția s-a terminat. Mă îndrept spre camera de zi, unde o pun în pătuț pe Beckett, care deja a adormit. O iau apoi pe Emerson ca să îi schimb scutecul. Imediat voi urca la etaj să găsesc un tricou curat ca să-l port la cină. Scutecul este pus. O așez pe Emerson pe șold, îi pun capul pe umăr și ne legănăm îndreptându-ne spre scări pentru a da ochii cu sora mea. Chiar atunci este momentul în care le spune. Cele șase cuvinte.

Le bombăne. Aproape șoptit.

În timp ce termină de tăiat ceapa.

„Niciodată nu spui da la ceva.“

Pentru o vreme, timpul stă în loc. Este un moment clar, înghețat, pe care n-o să îl uit niciodată. Unul dintre tablourile de pe peretele minții mele care nu vor fi date jos niciodată. Sora mea, purtând un hanorac maroniu, cu părul făcut coc la ceafă, cu cuțitul în mână, capul plecat, și cu grămada de ceapă albă tăiată pe tocătorul din fața ei.

Cuvintele ei mi se răsucesc în minte.

„Niciodată nu spui da la ceva.“

Răsucesc cuvintele ca pe cuiul unei grenade.

Niciodată nu spui da la ceva.

Apoi sora mea înlătură ceapa și începe să taie țelina. Merg la etaj ca să-mi schimb tricoul.

Familia și prietenii sosesc. Curcanul este gătit perfect. Cina este delicioasă.

Grenada este acolo, în mijlocul tuturor lucrurilor. Tăcută. Camuflată. Nu mă gândesc la ea.

Niciodată nu spui da la ceva.

Ziua Recunoștinței vine și pleacă.

2. Poate?

Grenada stă în așteptare de câteva săptămâni.

Mi se rostogolește în minte, cu cheița de siguranță bine pusă la locul ei. Atât de bine ascunsă, încât aproape uit că este acolo. Continui cu rutina mea de zi cu zi. Merg la serviciu, scriu scenariu, lucrez pentru episoadele de la televiziune, mă întorc acasă, îmi îmbrățișez copiii și le citesc povești înainte de culcare.

Viața decurge normal.

Un singur eveniment ieșit din comun are loc. Zbor la Washington ca membru nou al Centrului Kennedy. Asist la diverse evenimente, luând parte la prima mea excursie la Casa Albă. Și apoi, din motive miraculoase, rămase de neînțeles pentru mine până astăzi, sunt informată că voi sta în lojă alături de președinte și de Prima Doamnă la Premiile Onorifice ale Centrului Kennedy.

Nu sunt întrebată. Sunt informată. Nu mi se dă posibilitatea să spun nu. În primul rând pentru că nimeni, niciodată, nu se gândește că aș putea refuza să mă bucur de o asemenea onoare. Cine ar face-o?